

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 07.10.2026
Sayı: 3183

50575

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Jale Nar SULLU
Eskişehir Milletvekili

Eskişehir'in içme suyu ihtiyacının güvence altına alınması amacıyla Devlet Su İşleri (DSİ) 3. Bölge Müdürlüğü tarafından "Sakarbaşı Kaynaklarından Eskişehir İl Merkezine İçmesuyu Temini Kaynarca Barajı ve Malzeme Ocakları, Kırma Eleme Tesisi ve Hazır Beton Santrali" projesi hazırlanmıştır.

Proje, yalnızca bir baraj yatırımından oluşmamakta; bir kaya ocağı, üç kil ocağı, kırma-eleme-yıkama tesisi ve hazır beton santralini de kapsamaktadır. ÇED Başvuru Dosyası'nda malzeme ocaklarının toplam alanının 129,05 hektar, rezervuar alanında ise 653 dekar orman alanı ve 84 dekar özel mülkiyete ait tarım arazisi bulunduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte, kil ocaklarından ikisinin Yahnıkapan Mahallesi'ne 372 metre mesafede planlandığı ve kaya ocağında patlatma yapılacağı ifade edilmektedir.

Dosyada Sakarbaşı Kaynakları'nın tam olarak kullanılması halinde dahi mevcut durumda Eskişehir'in içme suyu ihtiyacının ancak karşılanabileceğine ilişkin tespit bulunurken, projenin ekonomik ömrü 50 yıl olarak öngörülmektedir. Bu durum, iklim değişikliği, kuraklık, nüfus artışı ve su kaynaklarındaki olası azalmaların uzun vadeli olarak değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Ayrıca, ÇED Başvuru Dosyası'nın farklı bölümlerinde kaya malzemesi üretimine ilişkin 3 milyon 450 bin metreküp/yıl ile toplam 3 milyon 450 bin metreküp ve üç yılda yıllık 1 milyon 150 bin metreküp şeklinde farklı ifadelerin yer aldığı görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sakarbaşı Kaynakları'nın tam kapasiteyle kullanılması halinde dahi mevcut içme suyu ihtiyacının ancak karşılanabildiği yönündeki tespit dikkate alınarak, projenin 2050, 2070 ve 2100 yılları için nüfus artışı, kuraklık ve iklim değişikliği senaryolarına göre su arz-talep projeksiyonu hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa sonuçları nelerdir?
2. Sakarbaşı Kaynakları'ndan su alınması halinde Sakarya Havzası'nın su dengesi ve ekolojik akışın korunmasına ilişkin hangi miktar ve kriterler esas alınmıştır? Kaynak debisinin yüzde 10, yüzde 20 ve yüzde 30 oranlarında azalması durumunda sistemin nasıl işleyeceğine ilişkin bir modelleme yapılmış mıdır?
3. Rezervuar alanında bulunduğu belirtilen 653 dekar orman alanı ile 84 dekar tarım arazisinin kaybının ekolojik, ekonomik ve sosyal etkileri hesaplanmış mıdır? Orman ekosisteminin su rejimi ve biyolojik çeşitlilik açısından sağlayacağı işlevlerin kaybının nasıl telafi edileceğine yönelik bir çalışma mevcut mudur?

4. Yahnikapan Mahallesi'ne 372 metre mesafede planlanan kil ocaklarının oluşturacağı toz, gürültü ve ağır taşıt trafiğine ilişkin yerleşim bazlı etki ve risk analizleri yapılmış mıdır? Yapılmadıysa neden yapılmamıştır?
5. Kaya ocağında gerçekleştirileceği belirtilen patlatmaların sıklığı, kullanılacak patlayıcı miktarı, titreşim değerleri ve yerleşimlere ve yeraltı/surface su kaynaklarına olası etkilerine ilişkin hangi teknik çalışmalar yapılmıştır? Bu çalışmaların sonuçları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
6. ÇED Başvuru Dosyası'nın farklı bölümlerinde kaya malzemesi üretimine ilişkin 3 milyon 450 bin metreküp/yıl ile üç yılda toplam 3 milyon 450 bin metreküp ifadeleri yer almaktadır. Bu farklılığın nedeni nedir ve projenin gerçek yıllık üretim kapasitesi hangisidir?
7. Proje kapsamında kamulaştırılması öngörülen özel mülkiyete ait taşınmazların sayısı, etkilenecek hane ve üretici sayısı belirlenmiş midir? Tarımsal üretim ve geçim kaynaklarında meydana gelecek kayıplara ilişkin bir sosyal etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?
8. Kaynarca Barajı Projesi'nin 2024 yılı sonunda tamamlanacağı yönündeki önceki açıklamalar dikkate alındığında, projenin 2026 Yılı Yatırım Programı'nda yer almamasının gerekçesi nedir? Projenin güncel yatırım tutarı, gerçekleştirme oranı, ihale ve yapım takvimi nedir?